

Quicksan soorten
Wet natuurbescherming
Wegvak “Tsienzerbuorren – Raerd
– Easterwierum” (N354)

Quickscan soorten
Wet natuurbescherming
Wegvak “Tsienzerbuorren – Raerd –
Easterwierum” (N354)

Status

Definitief

Datum

27-04-2017

Rapportage

Lars Sluiter
Harold Steendam
Dagmar Heidinga

Handtekening

Dagmar Heidinga

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Onderzoeksmethode	6
1.4 Ligging en beschrijving plangebied	6
1.5 Planbeschrijving	9
2 Resultaten en effecten	11
2.1 Vogelrichtlijnsoorten	11
2.1.1 Broedvogels	11
2.2 Habitatrichtlijnsoorten	13
2.2.1 Planten	13
2.2.2 Broedvogels	13
2.2.3 Vleermuizen	14
2.2.4 Grondgebonden zoogdieren	14
2.2.5 Reptielen en amfibieën	14
2.2.6 Vissen, insecten en ongewervelden	15
2.3 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten	15

3 Conclusie	16
3.1 Conclusie beschermde soorten	16
3.2 Benodigde vervolgstappen	16
4 Literatuur en bronnen	19
B 1 Bijlage: Vrijgestelde soorten	21

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In het kader van het veiliger maken van het wegvak “Tsiengerbuorren – Raerd – Easterwierum” (N354) is de provincie Fryslân voornemens om een aantal maatregelen te treffen:

1. Aanpassen kruising Raerd (aanleg ovonde)
2. Aanpassen kruising Easterwierrum (aanleg ovonde)
3. Verbeteren “dorskern” Tsiengerbuorren (herinrichting met minimale asverlegging wegvak)

Effecten op beschermde soorten als gevolg van de gewenste ontwikkeling kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een toetsing aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming is dan ook noodzakelijk.

Deze quickscan geeft antwoord op de volgende vragen:

- Welke beschermde flora en fauna zijn aanwezig of kunnen in het plangebied en omgeving voorkomen?
- Kunnen de geplande werkzaamheden negatieve effecten hebben op beschermde flora en fauna?
- Zo ja, welke effecten kunnen optreden en welke maatregelen zijn dan nodig om deze negatieve effecten te voorkomen?
- Indien schade niet volledig is te vermijden, welke vervolgstappen zijn dan aan de orde?

1.2 Wettelijk kader

Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet opgegaan in één nieuwe wet: de Wet natuurbescherming (Wnb). Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming betreft het onderdeel soorten, voorheen de Flora- en faunawet. Met deze quickscan vindt de toetsing aan het onderdeel soorten van de Wet natuurbescherming plaats.

In de Wet natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden:

1. Vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1 - 3.4)
2. Habitatrichtlijnsoorten en soorten genoemd in de verdragen Bern en Bonn (artikel 3.5 - 3.9)
3. Andere soorten (artikel 3.10 - 3.11; bijlage onderdeel A en B)

In de Bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd. Een aantal vogelsoorten valt dan zowel onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn als onder de Habitatrichtlijn. Het beschermingsregime van Habitatrichtlijnsoorten is ten aanzien van verstoring strenger dan dat van Vogelrichtlijn soorten. Voor vogels die vermeld staan in de Vogelrichtlijn geldt dat verstoring tijdens het broedseizoen geen overtreding van de wet inhoudt, mits de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor vogels die genoemd worden in de verdragen van Bonn en Bern geldt dat vogels tijdens het broedseizoen niet mogen worden verstoord. Los van het beschermingsregime blijft het doden van vogels, beschadigen en/of vernielen van nesten een overtreding van de wet.

De lijst ‘jaarrond beschermde nesten’ die onder de Flora- en faunawet is opgesteld, is ook onder de Wnb geldig. Onder de Wnb geldt, net als onder de Flora- en faunawet, de zorgplicht (artikel 1.11) voor alle in het wild levende dieren.

Voor dit project is de provincie Fryslân het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Wnb en voor het verlenen van een eventuele ontheffing. De provincie Fryslân heeft voor de implementatie van de Wnb een verordening vastgesteld. Hierin is onder meer de lijst met vrijgestelde soorten te vinden (bijlage 1).

1.3 Onderzoeksmethode

Voor het bepalen van de mogelijke effecten van de geplande werkzaamheden is het noodzakelijk te weten welke beschermde soorten aanwezig zijn en kunnen zijn, in de omgeving van het plangebied. Hiervoor is bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd.

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna. Hiervoor zijn de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie ook hoofdstuk 4).

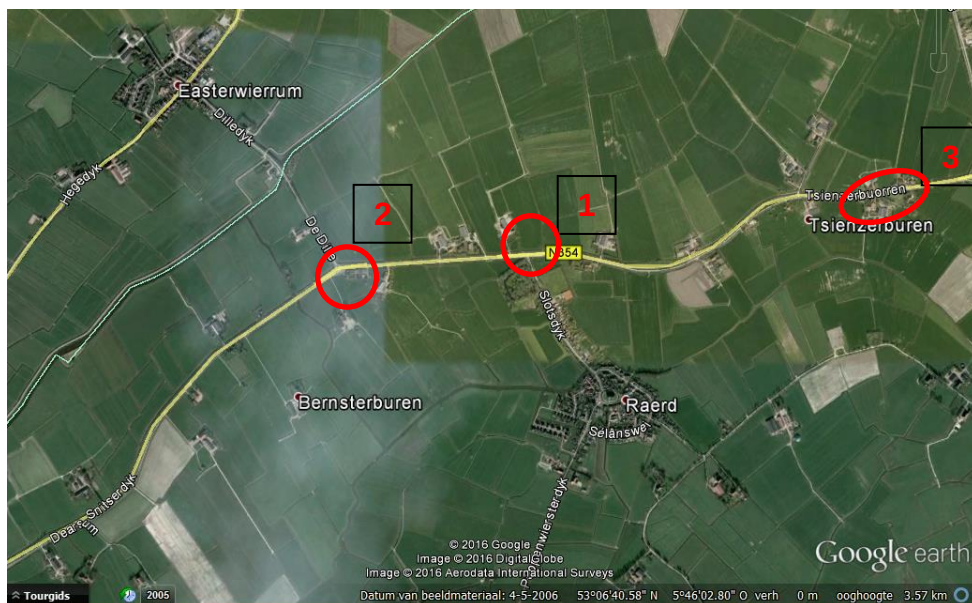
Veldonderzoek

Op 27 februari 2017 en 13 april 2017 is veldonderzoek uitgevoerd in het plangebied en directe omgeving (onderzoeksgebied). Dit onderzoek is uitgevoerd door ecologen van Buro Bakker. Tijdens dit veldonderzoek is een beoordeling gemaakt van het plangebied als geschikt leefgebied voor beschermde flora en fauna. Ook zijn de waargenomen beschermde soorten genoteerd. Verder is tijdens het veldbezoek aandacht besteed aan:

- de aanwezige rommelhoekjes; deze zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van geschikte verblijfplaatsen voor beschermde soorten zoals egels, muizen en marterachtigen.
 - de aanwezige bomen zijn gecontroleerd op aanwezigheid van holten en nesten.
- het aanwezige groen (struiken, heggen en tuinplanten) is onderzocht op de functie voor beschermde soorten.

1.4 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit drie deelgebieden gelegen aan de N354 ter hoogte van “Tsiengerbuorren – Raerd – Easterwierrum”. In figuur 1 zijn de deelgebieden weergegeven.

Figuur 1 De ligging van het plangebied (deelgebied 1, 2 en 3) (Bron: Google Earth Pro)

Deelgebied 1: Kruising Raerd (aanleg ovonde)

Kruising Raerd ligt op de kruising van de Snitserdyk (N354) en de Slotsdyk (toegangsweg Raerd). Aan de noordzijde van het deelgebied ligt een circa 10 meter brede berm met algemene flora en aansluitend een circa 6 meter brede watergang die recentelijk geschoond is. Meer noordelijk ligt een agrarisch bedrijf omgeven door weilanden. Aan de zuidzijde ligt de parallelweg met een relatief smalle berm met opvolgend een circa 8 meter brede watergang. Opvallend is het bospark 'Park Jongemastate' waarvan de punt grenst aan het zuidoosten van het deelgebied. Park Jongemastate wordt beheerd door It Fryske Gea. Het park is ook bekend als het Raerder Bosk.. De natuurorganisatie koestert het als een belangrijk landschapselement in het open weidegebied. Het park staat bekend door zijn rijke stinzenflora. In het park broeden al jarenlang een roekenkolonie en blauwe reigerkolonie.

Foto 1 Kruising Raerd, de foto is genomen vanuit Park Jongemastate

Deelgebied 2: Kruising Easterwierrum (aanleg ovonde)

Kruising Easterwierrum ligt op de kruising van de Snitserdyk (N354) en De Dille (toegangsweg naar Easterwierrum). De kruising is gelegen tussen de weilanden met aan weerszijden van de kruising watergangen. De berm varieert in breedte en is begroeid met algemene soorten als duizendblad en veldzuring. Ten zuidoosten van de kruising ligt een hoogspanningsterrein van Nuon direct aan de parallelweg. Tussen het terrein van Nuon en de parallelweg van de Snitserdyk groeien enkele bosjes (schietwilg en meidoorn) die recentelijk zijn teruggesnoeid tot ca. 10 á 20 cm boven het maaiveld.

Foto 2 *Kruising Easterwierum kijkend richting Easterwierum (noordelijk)*

Deelgebied 3: “dorpskern” Tsienzerbuorren (herinrichting met minimale asverlegging wegvak)

Deelgebied 3 omvat een deel van de N354 en is gelegen midden in Tsienzerbuorren. Aan weerszijden van het deelgebied staan woningen met tuinen, afgewisseld met graslanden. Tussen de Snitserdyk en de parallelweg Snitserdyk staat een lage meidoornhaag. Langs de watergangen aan de zuidzijde groeit naast riet ook wilgenopslag. In de tuinen groeien diverse hagen, struiken en bomen.

Foto 3 *“dorpskern” Tsienzerbuorren kijkend richting het oosten*

1.5 Planbeschrijving

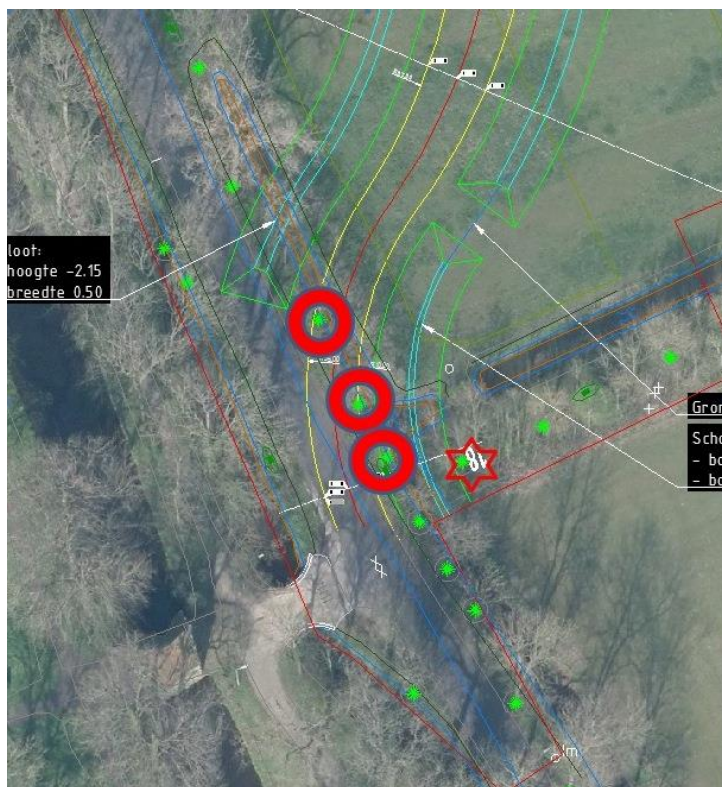
De provincie Fryslân is van plan een aantal maatregelen te treffen, om het wegvak “Tsienzerbuorren – Raerd – Easterwierum” (N354) veiliger te maken. Hiervoor zijn de volgende maatregelen nodig:

1. Aanpassen kruising Raerd (aanleg ovonde)
2. Aanpassen kruising Easterwierrum (aanleg ovonde)
3. Verbeteren “dorpskern” Tsienzerbuorren (herinrichting met minimale asverlegging wegvak)

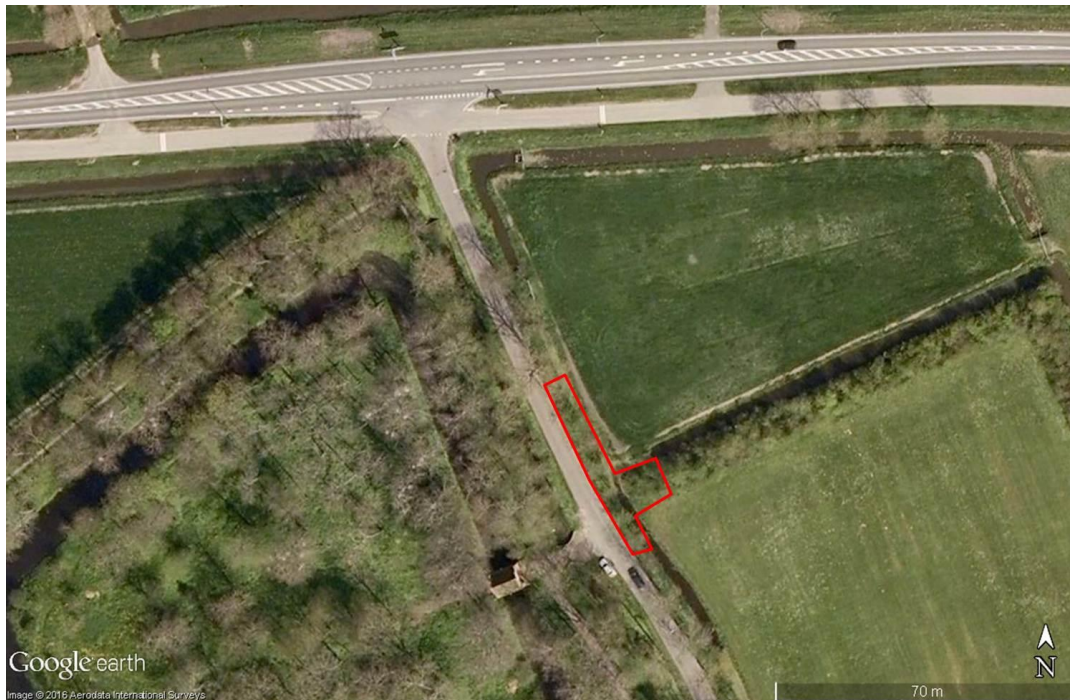
De werkzaamheden die worden uitgevoerd komen globaal op het volgende neer:

- Verwijderen asfalt;
- Verwijderen fundering;
- Aanbrengen nieuwe fundering;
- Aanbrengen nieuw asfalt;
- Aanbrengen grond middeneiland;
- Verleggen van sloten.

Aan de hand van een aangeleverde bestekstekening is het uitgangspunt in deze quickscan dat het aanwezige groen (gedeeltelijk) verwijderd wordt en dat enkele watergangen gedempt en/of verlegd worden. Park Jongemastate bij deelgebied 1 zal niet aangetast worden. Wel zullen hier langs de Slotsdyk ter hoogte van de ingang van de Jongemastate drie of vier bomen uit de oostelijke berm worden verwijderd (figuur 2). Bij de andere twee deelgebieden zal de bermvegetatie en mogelijk ook wat struiken en heggen worden verwijderd.

Figuur 2 Bomen die mogelijk verwijderd worden langs de Slotsdyk (aangegeven met rode cirkel/ster)

Figuur 3 *Strook waarin de aanwezige bomen zijn onderzocht op holten en/of jaarrond beschermde nesten*

Tijdens de werkzaamheden worden onder andere een mobiele kraan, een asfaltfrees en asfaltmachine en vrachtwagens ingezet. De realisatie van de ovondes in deelgebied 1 en 2 kost ongeveer 6 tot 8 weken. De werkzaamheden in deelgebied 3 nemen ca. 4-6 weken in beslag.

In de drie deelgebieden wordt rond de ovondes de bestaande verlichting vervangen door nieuwe verlichting. Ook de nieuwe verlichting zal naar beneden gericht zijn, zodat de uitstraling naar de omgeving beperkt is.

De aanpassingen aan de N354 zullen niet leiden tot een toename van het gebruik van deze weg. De verkeersintensiteit zal gelijk blijven aan de huidige situatie.

In dit stadium van het project is nog geen planning beschikbaar.

2 | Resultaten en effecten

Dit hoofdstuk beschrijft het (mogelijke) voorkomen van beschermde flora en fauna. Per beschermingsregime zijn de effecten beschreven en getoetst aan de Wet natuurbescherming. Vervolgens zijn de eventuele vervolgstappen aangegeven. In dit hoofdstuk is een onderscheid gemaakt in Vogelrichtlijnsoorten (paragraaf 2.1), Habitatrichtlijnsoorten (paragraaf 2.2) en Nationaal beschermde soorten (paragraaf 2.3).

2.1 Vogelrichtlijnsoorten

2.1.1 Broedvogels

Aanwezige soorten

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied jaarrond beschermde nesten waargenomen in de bomen van het Park Jongemastate. Het betreft nesten van de roek die buiten de grenzen van deelgebied 1 vallen. De blauwe reiger die ook in dit park broedt, heeft in principe geen jaarrond beschermd nest. Alleen als er onvoldoende alternatieven zijn, kan het nest van deze soort jaarrond beschermd zijn. Onder de Flora- en faunawet viel de blauwe reiger in de categorie 5 soorten.

Uit bronnenonderzoek blijkt dat de roek en de blauwe reiger hier al vele jaren broeden als koloniebroeder. De nesten die het dichtst bij deelgebied 1 zijn gesitueerd, hebben een afstand van circa 10 meter tot de grens van dit deelgebied. In de bomen in de wegberm van de Slotsdyk zijn tijdens het veldbezoek 2 bomen met nesten van roeken aangetroffen. Beide bomen staan buiten de zone waarin de werkzaamheden plaatsvinden (zie ook foto 4). De overige nesten zijn vooral verderop in het park aanwezig. Uit gegevens van het NDFF blijkt dat hier in 2015 315 nesten van de roek en 53 nesten van de blauwe reiger aanwezig zijn.

Voor overige jaarrond beschermde soorten (zoals huismus of kerkuil) ontbreekt geschikt broedhabitat in de 3 deelgebieden vanwege de afwezigheid van bebouwing.

Wel zijn rond deelgebied 3 enkele voormalige categorie 5 soorten waargenomen in Tsenzerbuorren, zoals de pimpelmees en spreeuw. De nesten van deze soorten zijn alleen jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn. In dit geval zijn er voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig, op korte afstand (circa 10 meter) van het plangebied, in de vorm van woningen met groene tuinen. Deze soorten beschikken over voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen als de broedplaats verloren is gegaan. Daarom zijn eventuele nesten van deze soorten in of bij het deelgebied 3 niet jaarrond beschermd.

Foto 4 De bomen met roekennesten zijn net buiten het toekomstig werkgebied gelegen. De bomen die mogelijk gekapt worden (op de voorgrond) zijn jong en nog niet geschikt als kolonieboom voor de roek.

Overige broedvogels

Rondom de woning in Tsienzerbuorren zijn de meeste geschikte potentiële broedlocaties aanwezig voor algemene soorten zoals merel, heggenmus, winterkoning en roodborst. Voor deelgebied 1 is met name Park Jongemastate geschikt als broedlocatie voor diverse soorten die graag in oudere bomen broeden, zoals houtduif, vink en spreeuw. Alle deelgebieden hebben watervoerende elementen binnen de grenzen of vlakbij de grenzen van het plangebied. Het is niet uit te sluiten dat water- en zangvogels (zoals de meerkoet) gebruik maken van het water en de oevervegetatie als broedlocatie.

Effecten en vervolg

Jaarrond beschermde soorten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat zij hun nestplaatsen en/of hun vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond in gebruik hebben, of hier jaarlijks weer naar terugkeren. Deze nesten vallen jaarrond onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wnb voor Soorten van de Vogelrichtlijn of onder artikel 3.5 voor Soorten van de Habitatrichtlijn (zie paragraaf 2.2.2).

Aanlegfase

Voor de toetsing van de aanlegfase is het erg belangrijk te weten of tijdens het broedseizoen wordt gewerkt (doorgaans van 15 maart tot 15 juli). Voor een aantal soorten (waaronder roek en blauwe reiger) geldt echter dat zij al vroeg in het voorjaar beginnen met nestbouw, zodat zekerheidshalve 1 maart als start van het broedseizoen gehanteerd moet worden. Om verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij de inzet van groot materieel noodzakelijk is (zoals asfalt frezen) en bij de kap van bomen en struiken buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

Gebruiksfas

Het gebruik zal na de maatregelen niet afwijken van het huidige gebruik. Roeken en blauwe reigers die in park Jongemastate broeden zullen gewend zijn aan het verkeer op de N354 en de geluids- en lichtinvloed die hiermee gepaard gaat. Beide soorten zijn tolerant ten opzichte van dergelijke verstoring. Door de ovonde komt de weg dichtbij het broedgebied van beide soorten te liggen. De realisatie van de ovonde betekent echter ook dat de snelheid op de kruising zal afnemen en daardoor ook het verkeersgeluid. De verkeersintensiteit zal niet toenemen door het voornemen. Op basis van voorgaande kunnen negatieve effecten als gevolg van het gebruik worden uitgesloten. Vervolgstappen zijn daarom niet aan de orde.

Overige broedvogels

Aanlegfase

(Opzettelijke) verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. Dit betekent dat alle werkzaamheden (frez

Gebruiksfas

Met name in deelgebied 1 komt de weg door de aanpassingen dichtbij het broedgebied van overige broedvogels te liggen. Vogels die in de omgeving van de weg broeden zullen gewend zijn of tolerant zijn ten opzichte van de geluids- en lichtinvloed die uitgaat van het wegverkeer. Doordat de verkeersintensiteit niet toeneemt en de ovonde leidt tot een afname van de snelheid op de kruising van N354 met de Slotsdyk, zal de netto verstoring

2.2 Habitatrichtlijnsoorten

2.2.1 Planten

Aanwezige soorten

Er zijn vier planten beschermd onder de Habitatrichtlijn (HR), te weten: drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm en zomerschroeforchis. Deze soorten komen alleen in zeer specifieke milieus voor en zijn afhankelijk van kalkrijke, voedselarme en vochtige tot natte omstandigheden met kwelinvloed. De beschermde planten van de Habitatrichtlijn eisen voedselarme en extensief beheerde omstandigheden. In de onderzochte deelgebieden zijn deze omstandigheden niet aanwezig. De aanwezigheid van planten van de Habitatrichtlijn kan worden uitgesloten.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van geschikte groeiplaatsen zijn negatieve effecten uitgesloten. Om die reden zijn geen vervolgstappen voor beschermde flora nodig.

2.2.2 Broedvogels

Een deel van de aanwezige broedvogels (zie paragraaf 2.1) vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. Opzettelijke verstoring van Vogelrichtlijnsoorten is alleen toegestaan als er geen wezenlijke invloed ontstaat op de gunstige staat van instandhouding van de soorten. Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten kunnen voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. De aanwezige broedvogels, effecten en de benodigde vervolgstappen staan beschreven in paragraaf 2.1

2.2.3 Vleermuizen

Aanwezige beschermde soorten

Uit brononderzoek blijkt dat vleermuissoorten zoals gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis in de omgeving voorkomen.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven in bomen en/of gebouwen. In alle deelgebieden ontbreken bomen met geschikte holtes. Dat geldt ook voor de te kappen bomen in de berm van de Slotsdyk. Daardoor ontbreken verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten. Ook zijn er binnen de deelgebieden geen gebouwen aanwezig waardoor verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten eveneens ontbreken.

Essentiële vliegroutes

Essentiële vliegroutes, die verblijfplaatsen en foerageergebied verbinden, bestaan uit lijnvormige structuren, zoals bomenrijen en watergangen. Dergelijke lijnvormige structuren zijn aanwezig rondom het park Jongemastate, langs woningen in Tsenzerbuorren en mogelijk langs enkele watergangen. Deze lijnvormige elementen worden door de planontwikkeling echter niet of nauwelijks aangetaast waardoor zij de functie als mogelijke essentiële vliegroute behouden.

Essentieel foerageergebied

Binnen het plangebied ontbreekt belangrijk onmisbaar foerageergebied. Enkele luwe plekken in de deelgebieden zijn aanwezig en kunnen gebruikt worden als foerageerplek (zoals rondom het park Jongemastate). Er zijn meerdere soortgelijke foerageerplekken aanwezig buiten het plangebied. Vleermuizen maken verder gebruik van groenelementen zoals tuinen, bomenrijen, luwte van gebouwen en parken, die in de omgeving in ruime mate voorhanden zijn. De deelgebieden maken dus deel uit van een veel groter gebied waarin geschikt foerageergebied in ruime mate aanwezig is. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is daarom niet aanwezig in de deelgebieden.

Effecten en vervolg

Er zijn geen nadelige effecten te verwachten op belangrijke functies voor vleermuizen. Daarom zijn vervolgstappen voor vleermuizen niet aan de orde.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Aanwezige beschermde soorten

In de verspreidingsgegevens en de NDFF ontbreken waarnemingen van beschermde grondgebonden zoogdieren van de Habitatrichtlijn. Soorten als bever, otter en noordse woelmuis ontbreken in en rond het plangebied, omdat deze soorten alleen voorkomen langs grote wateren, in moerasgebieden of in beekdalen. In het stedelijk gebied, waar het plangebied in gelegen is, is het daarom uitgesloten dat deze beschermde zoogdieren van de HR aanwezig zijn.

Effecten en vervolg

De geplande werkzaamheden leiden niet tot negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren. Vervolgstappen zijn dan ook niet aan de orde.

2.2.5 Reptielen en amfibieën

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van strikter beschermde reptielen en amfibieën van de Habitatrichtlijn kunnen op voorhand worden uitgesloten. Deze komen niet in de regio voor. Doordat voortplantingswateren zoals vennen en geschikte sloten ontbreken in het plangebied, en door de geïsoleerde stedelijke ligging ervan, is het plangebied ongeschikt voor beschermde amfibieën en reptielen.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikte omstandigheden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen voor strikter beschermde reptielen en amfibieën niet aan de orde.

2.2.6 Vissen, insecten en ongewervelden

Aanwezige beschermde soorten

De aanwezigheid van zwaar en matig zwaar beschermde vissen, insecten en ongewervelden is uit te sluiten. Dit omdat omstandigheden zoals aanwezigheid van water, geschikte vegetatie, vennetjes e.d. ontbreken binnen het plangebied. Ook ontbreken waarnemingen in de NDFF.

Effecten en vervolg

Vanwege het ontbreken van waarnemingen en geschikte omstandigheden voor zwaarder beschermde vissen, insecten en ongewervelden, zijn effecten uitgesloten en vervolgstappen niet aan de orde.

2.3 Nationaal (Andere) beschermde dier- en plantensoorten

Aanwezige beschermde soorten

In het plangebied en omgeving is in beperkte mate geschikt habitat aanwezig voor een aantal nationaal beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. De egel en enkele muizensoorten kunnen gebruik maken van het plangebied. Ook soorten als bruine kikker en kleine watersalamander kunnen voorkomen in de watergangen. Bovengenoemde soorten zijn niet strikt beschermd en opgenomen op de lijst met vrijgestelde soorten van de provincie Fryslân.

Voor Nationaal beschermde reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden en planten ontbreekt geschikt habitat.

Effecten en vervolg

Voor de aanwezige Nationaal beschermde soorten geldt conform de Verordening natuurbescherming provincie Fryslân een algehele vrijstelling (zie vrijstellingslijst in bijlage 1). Eventuele schade aan soorten, waarvoor een vrijstelling geldt, hoeft niet te worden gecompenseerd. Wel is op deze soorten de zorgplicht van kracht (artikel 1.11 Wnb). De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door bij het dempen van sloten één richting op te werken zodat aanwezige fauna tijd heeft om zich te verplaatsen.

3 | Conclusie

3.1 Conclusie beschermde soorten

Op basis van de quickscan zijn met betrekking tot de aanwezigheid van beschermde flora en fauna de volgende conclusies te trekken:

- In en rond het plangebied zijn potentiële broedlocaties aanwezig voor broedvogels. In deelgebied 3 gaat het om soorten als merel, heggenmus, winterkoning en roodborst. Voor deelgebied 1 gaat het vooral om soorten die graag in oudere bomen broeden, zoals houtduif, vink en spreeuw. Alle deelgebieden hebben watervoerende elementen binnen de grenzen of vlakbij de grenzen van het plangebied, waarin water- en zangvogels tot broeden zouden kunnen komen. Het gaat zowel om vogels die beschermd zijn in het kader van de Vogelrichtlijn als om vogels die beschermd worden onder het regime van de Habitatrichtlijn.
- In deelgebied 1 zijn in Park Jongemastate een kolonie roeken en blauwe reigers aanwezig. Roeken hebben jaarrond beschermde nesten en blauwe reigers ook als voldoende alternatieven ontbreken.
- Tijdens de aanlegfase kan verstoring van broedende vogels optreden, met name tijdens werkzaamheden die veel geluid produceren, zoals het frezen van asfalt. Tijdens de gebruiksfase kan het optreden van negatieve effecten worden uitgesloten, omdat de verstoringinvloed vanuit de N354 niet zal toenemen ten opzichte van de huidige situatie.
- In en rond het plangebied komen verder een aantal Nationaal beschermde soorten voor zoals egel en enkele muizensoorten. Voor deze andere soorten geldt dat ze allemaal zijn opgenomen in bijlage 5 van de provinciale verordening, zodat voor deze soorten een vrijstelling geldt (zie bijlage 1 voor een overzicht). De algemene zorgplicht is wel van kracht.

Indien andere werkzaamheden dan die zijn genoemd in Hoofdstuk 2 gaan plaatsvinden, dienen ook deze ingrepen getoetst te worden aan de Wnb. De conclusies kunnen dan afwijken van de bovenstaande conclusies.

3.2 Benodigde vervolgstappen

- Omdat in het plangebied zowel Vogelrichtlijnsoorten als Habitatrichtlijnsoorten voorkomen, dient verstoring tijdens het broedseizoen geheel te worden voorkomen. Om negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden op de aanwezige broedvogels te voorkomen, dient te worden gewerkt buiten het broedseizoen (buiten de periode 1 maart t/m half juli). Bij de broedperiode is rekening gehouden met het gegeven dat roeken en blauwe reigers eerder gaan nestelen dan de meeste andere soorten vogels.
- Roeken hebben jaarrond beschermde nesten. Blauwe reigers hebben ook jaarrond beschermde nesten, als er in de omgeving weinig alternatieven beschikbaar zijn. Dat geldt ook voor de omgeving van Raerd. Voor beide soorten is verstoring buiten het broedseizoen daarom ook relevant. Het gebruik van de nesten door deze soorten neemt echter na het broedseizoen sterk af. Een deel van de vogels verlaat de kolonie. Bovendien worden de nesten dan vooral 's avonds en 's nachts gebruikt, als slaapplek. Omdat de werkzaamheden overdag worden uitgevoerd, is verstoring van vogels op de nesten niet aan de orde, mits buiten het broedseizoen wordt gewerkt.
- Voor Nationaal beschermde soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat schade aan wilde planten en dieren zoveel, als redelijkerwijs mogelijk is, wordt voorkomen. Dit kan door het rooien van

de struiken of dempen van watergangen in één richting uit te voeren, zodat soorten zelfstandig het gebied kunnen verlaten.

4 | Literatuur en bronnen

- DR-loket, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.
- Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd 16 februari 2017.
- Verordening natuurbescherming Provincie Fryslân, 2016.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998 - 2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Websites

www.zoogdiervereniging.nl
www.ravon.nl
www.vogelbescherming.nl
www.sovon.nl
www.verspreidingsatlas.nl/planten
www.piscaria.nl
www.ravon.nl

B 1 | Bijlage: Vrijgestelde soorten

Bijlage I Vrijgestelde soorten provincie Fryslân

Zoogdieren

Muizen

Aardmuis

Microtus agrestis

Bosmuis

Apodemus sylvaticus

Dwergmuis

Micromys minutus

Rosse woelmuis

Clethrionomys glareolus

Veldmuis

Microtus arvalis

Woelrat

Arvicola terrestris

Spitsmuizen

Dwergspitsmuis

Sorex minutus

Gewone bosspitsmuis

Sorex araneus

Huisspitsmuis

Crocidura russula

Tweekleurige bosspitsmuis

Sorex coronatus

Marterachtigen

Bunzing

Mustela putorius

Wezel

Mustela nivalis

Hermelijn

Mustela erminea

Steenmarter

Martes foina

Knaagdieren

Haas

Lepus europeus

Konijn

Oryctolagus cuniculus

Hoefdieren

Ree

Capreolus capreolus

Overigen

Vos

Vulpes Vulpes

Egel

Erinaceus europaeus

Mol

Talpa europea

Reptielen en amfibieën

Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Middelste groene kikker (bastaardkikker)	<i>Rana esculenta</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>

Uitgebreide informatie over bovengenoemde vrijgestelde soorten is te vinden in het PROVINCIAAL
BLAD Nr. 2016-6515 (23 november 2016) Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017

Colofon

Opdrachtgever

Provincie Fryslân

Contactpersoon

Dhr. S. Nijholt

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9

Postbus 10034 | 9400 CA Assen

T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl

www.burobakker.nl

Projectleiding

D.E. Heidinga

Veldwerk

L.A. Sluiter

H.J. Steendam

Rapportage

L.A. Sluiter

H.J. Steendam

D.E. Heidinga

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2017); Quickscan soorten

Wet natuurbescherming Wegvak "Tsiengerbuorren –
Raerd – Easterwierum" (N354). Rapport P17045, Assen.

Foto's: Dhr. L.A. Sluiter en dhr. H. J. Steendam